

Felhasználható-e bíróságon a titokban készített video- vagy hangfelvétel?

Jelen írásunkban bemutatjuk a titokban készített video- vagy hangfelvétel, illetve más, jogszerűtlenül szerzett bizonyítékok, összefoglaló nevükön a jogsértő bizonyítási eszközök perben való felhasználhatóságára vonatkozó szabályokat.

A jogsértő bizonyítási eszközök felhasználása és kizárása mellett is érvelhetünk, hiszen egyfelől a bíróságnak a releváns tények ismeretében kellene meghoznia döntését, másfelől viszont, a jogrendszer morális egységessége, valamint a személyiségi jogok védelme azt indokolná, hogy a jogsértő módon keletkezett vagy megszerzett bizonyíték ne legyen felhasználható.

A hatályos szabályozás

A polgári perrendtartás elvi éllel állapítja meg, hogy jogsértő és a perben nem használható fel az a bizonyítási eszköz, illetve annak elkülöníthető része, amelyet az élethez és testi épséghez fűződő jog megsértésével vagy erre irányuló fenyegetéssel szereztek meg, illetve állítottak elő, amely egyéb jogsértő módon keletkezett, és amelyet jogsértő módon szereztek meg. Mégis van lehetőség azonban arra, hogy a bíróság figyelembe vegye a jogsértő bizonyítási eszközöket, hiszen kivételszabályt is állapít meg a törvény.

Az élethez és testi épséghez fűződő jog megsértésével vagy fenyegetéssel megszerzett vagy keletkezett bizonyítékok semmilyen esetben nem használhatók fel. Azonban ezen kívül, a bíróságnak joga van mérlegelni a bizonyíték megszerzésével okozott jogsérelem sajátosságát és mértékét, a jogsérelemmel érintett jogi érdeket, a jogsértő bizonyíték tényállás felderítésére gyakorolt hatását, a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok súlyát, és az eset összes körülményeit. A mérlegelés nyomán a bíróság kivételesen engedélyezheti a jogsértő bizonyítási eszköz felhasználását.

A gyakorlat

A Kúria több eseti döntésében is kifejtette, hogy **ha a perben e nélkül megnyugtató döntés nem hozható, mivel a valós tényállás csak ezzel a bizonyítási eszközzel deríthető fel**, úgy nincs akadálya a jogsértően keletkezett hangfelvétel felhasználásának.

A felvétel készítésének célja is szempont: A Kúria más döntésében megállapította, hogy ha már bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből vagy jogos magánérdekből kerül sor hangfelvétel készítésére, úgy az nem minősül visszaélésnek, feltéve, hogy a hangfelvétel készítése vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet. Így szerződésszegés bizonyítása érdekében készített hangfelvétel felhasználhatóságáról döntött már a Kúria egyedi ügyben.

Személyiségi jogi szempontból ugyancsak jelentősége lehet a jogsértő módon előállított bizonyítási eszközöknek, azonban nem hivatkozhat személyiségi jogának sérelmére az, aki a bizonyíték felhasználása ellen azért tiltakozik, mert azzal valótlan állítását akarja leplezni.

Természetesen az ügyben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, a felvételt készítő jó- vagy rosszhiszeműsége, illetve az eset összes körülménye is mérlegelésre kerül, ezért egzakt választ nem lehet adni a fenti kérdésre, jelen írásunk az irányadó szabályozást és a kialakult gyakorlatot mutatja be, melyek azonban **nem tekinthetők általános érvényű iránymutatásnak**.